

Enw'r Ymgeisydd	Rhif y Ganolfan	Rhif yr Ymgeisydd

CYD-BWYLLGOR ADDYSG CYMRU

Tystysgrif Gyffredinol Addysg Uwchradd

WELSH JOINT EDUCATION COMMITTEE

General Certificate of Secondary Education

165/61

HANES

**MANYLEB B: ASTUDIAETHAU MANWL A THEMATIG AC ASTUDIAETHAU O
DDATBLYGIAD O AGWEDDAU AR HANES CYMRU/LLOEGR A'R BYD**

PAPUR 1

ASTUDIAETH THEMATIG

**11 – Y NEWID YN RÔL A STATWS MENYWOD
tua 1900 hyd heddiw**

P.M. DYDD GWENER, 8 Mehefin 2007

1 awr (o arholiad 2 awr)

Cwestiynau a atebwyd	Swyddfa'n unig
Cw.1 (Gorfodol)	20
Cw.	25
CYFANSWM	45

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y blychau ar ben y dudalen hon.

Atebwch Gwestiwn 1 (Adran A) a *naill ai* Cwestiwn 2 *neu* Gwestiwn 3 o Adran B.

Ysgrifennwch eich atebion ar y llinellau yn y llyfryn hwn. Defnyddiwch dudalennau ychwanegol os nad yw'r llinellau a ddarparwyd yn y llyfryn hwn yn ddigon. Ysgrifennwch eich enw ar bob tudalen ychwanegol a nodwch yn glir rif y cwestiwn rydych yn ei ateb. Rhowch eich tudalennau ychwanegol y tu mewn i'r llyfryn hwn.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Dangosir nifer y marciau sydd ar gael mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran-gwestiwn.

Cewch farciau am ansawdd eich cyfathrebu ysgrifenedig.

I ennill y marciau llawn ar gyfer unrhyw gwestiwn, rhaid i'ch atebion fod yn berthnasol a rhaid iddynt wneud defnydd llawn o'r wybodaeth a ddarparwyd.

Ym mhob achos dylech gefnogi eich atebion trwy gyfeirio at eich gwybodaeth a'ch dealltwriaeth o'r pwnc a ddewiswyd.

Ni roddir tystysgrif i ymgeisydd a geir yn ymddwyn yn annheg yn ystod yr arholiad.

Atebwch Gwestiwn 1 yn Adran A a naill ai Cwestiwn 2 neu Gwestiwn 3 yn Adran B

ADRAN A

(GORFODOL)

1. Mae'r cwestiwn hwn yn sôn am fenywod a gwleidyddiaeth.

Astudiwch y ffynonellau isod ac yna atebwch y cwestiynau sy'n dilyn pob ffynhonnell. [20]

Ffynhonnell A

[Cefnogwyr Undeb Cenedlaethol y Cymdeithasau Rhyddfrefinio Merched (NUWSS) yn Ne Cymru yn 1907]

(a) Defnyddiwch Ffynhonnell A, a'r hyn rydych chi'n ei wybod, i ddisgrifio gweithgareddau Undeb Cenedlaethol y Cymdeithasau Rhyddfrefinio Merched (NUWSS). [3]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ffynhonnell B

Yn 1911 cyhoeddodd y Prif Weinidog Rhyddfrydol, Asquith, ei fod yn bwriadu cyflwyno'r bleidlais i bob dyn, ac y gellid rhoi cymal ychwanegol yn y mesur ynglŷn â'r bleidlais i fenywod. Roedd y Swffragetiaid yn wyllt ac aeth eu hymgyrch filwriaethus yn llawer mwy treisgar.

[Rhan o *British Social and Economic History* (1997) gan B.Walsh]

- (b) Defnyddiwch y wybodaeth yn Ffynhonnell B, a'r hyn rydych chi'n ei wybod, i egluro pam yr aeth mudiad y Swffragetiaid yn fwy treisgar. [4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ADRAN B

Atebwch naill ai Cwestiwn 2 neu Gwestiwn 3.

2. Mae'r cwestiwn hwn yn sôn am fenywod yn y cartref.

Astudiwch y wybodaeth isod ac yna atebwch y cwestiynau sy'n dilyn.

[25]

GWYBODAETH

Yn ystod yr ugeinfed ganrif, bu newid sylweddol ym mywyd cartref a bywyd teuluol menywod. Mae'r darlun yn dangos teulu tlawd cyn 1914.

(a) (i) Beth oedd rôl draddodiadol menywod cyn 1914?

[2]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(b) (i) Disgrifiwch rai gwelliannau yn safon tai er 1960.

[3]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ii) Eglurwch sut mae datblygiad dyfeisiau arbed gwaith wedi helpu menywod yn y cartref.

[4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

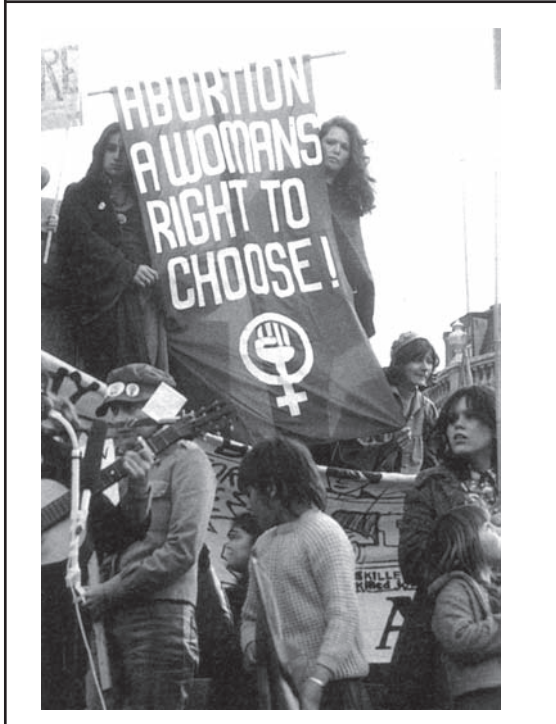
3. Mae'r cwestiwn hwn yn sôn am fenywod mewn cymdeithas.

Astudiwch y wybodaeth isod ac yna atebwch y cwestiynau sy'n dilyn.

[25]

GWYBODAETH

Yn yr ugeinfed ganrif newidiodd agweddau tuag at rôl menywod mewn cymdeithas. Mae'r darlun hwn yn dangos baner ag arwydd y Mudiad Rhyddhau Merched arni, mewn gwrthdystiad yn y 1970au.

(a) (i) Beth oedd y Mudiad Rhyddhau Merched (*Women's Liberation*)?

[2]

.....

.....

.....

.....

.....

